

3. Семченко О. В. Соціальні мережі як суб'єкт формування інформаційного політичного порядку денного [Електронний ресурс] / О. В. Семченко. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_022_2015_17_8

4. Хома Н. М. Роль соціальних мереж у координації протестних акцій [Електронний ресурс] / Н. М. Хома. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_022_2014_15_13

Мотовиловець О.О.

студент;

Ничитайло І.М.

кандидат юридичних наук, доцент,

Національна академія Служби безпеки України

СУЧАСНІ ЗАГРОЗИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ОСОБИСТОСТІ

На сьогодні жодна держава не в змозі захистити себе, використовуючи лише військово-технічні засоби. Забезпечення безпеки стає комплексним завданням, до якого входять політичні, економічні, інформаційні та інші заходи. Успішно вирішувати це завдання вдається завдяки оптимальному застосуванню усіх форм та засобів протидії, включаючи й інформаційне.

Наприкінці ХХ – на початку ХХІ сторіччя змінюються погляди на головний суб'єкт і об'єкт безпеки. Якщо раніше головним об'єктом захисту були територія, кордони, державний устрій, людські і матеріальні ресурси суверенної держави, то тепер – це інформація. Інформатизація суспільства досягла такого рівня, що людина і не помічає впливу на її життя та свідомість з боку різноманітних інформаційних систем.

Досить стрімкі темпи інформатизації та комп'ютеризації суспільства призвели до появи нової «зброї» та здійснення інформаційного впливу на особу, суспільство, державу. Одним із головних завдань сучасної держави є – гарантування інформаційної безпеки особи, що характеризується захищеністю її психіки та свідомості від небезпечних інформаційних впливів, дезінформування, маніпулювання, пропаганди, психологічного тиску і т.і. [1].

Головною складовою цієї теми є різновиди інформаційних загроз та система понять (визначень), завдяки яким розкриваються сутнісні моменти досліджуваного явища. Варто визначити та розглянути окремо такі поняття впливу на людину, як інформаційний вплив, інформаційно-правовий та психологічний вплив, інформаційні війни та інформаційна зброя тощо [4, с. 15].

Розгляд даної проблематики своєрідно розкриває широкий спектр проблем зокрема з інформаційно-психологічного протидії. Вивчення цього питання допоможе у формуванні критичного мислення людей для захисту власної свідомості від деструктивних ідеологій та іншого негативного інформаційно-психологічного впливу.

Так, інформаційно-психологічна безпека особи та суспільства є складовою частиною інформаційної безпеки держави і займає важливе місце в політиці держави. Інформаційно-психологічна безпека суспільства та держави є станом

захищеності (морально-етичної, інтелектуальної, соціально-політичної), за якого досягається їх ефективне функціонування та гармонійний розвиток незалежно від наявності внутрішніх та зовнішніх інформаційно-психологічних впливів.

Безумовно, особливістю інформаційної загрози є те, що вона певним чином виступає як самостійна загроза та водночас є основою для реалізації інших видів загроз на інформаційному рівні, а інколи і їх першопричиною. Інформаційна загроза людини формується в інформаційному просторі. Багато вчених розглядають інформаційний простір як місце формування, поширення та споживання інформації за допомогою різноманітних технічних пристроїв. Звичайно, вони вважаються основними засобами розповсюдження інформації, але вона поширюється і під час спілкування людей між собою [1].

Для усвідомлення сутності та змісту завдань інформаційно-психологічного захисту людини від негативного впливу в умовах сучасного інформаційно-психологічного протистояння необхідно зрозуміти механізми інформаційно-психологічного впливу на поведінку особистості. Сьогодні спостерігається досить активна розробка та впровадження нових форм, способів і технологій інформаційно-психологічного впливу на індивідуальну, групову та масову свідомість. До джерел впливу на свідомість, психологічний стан і поведінку людини можна віднести: ЗМІ та спец. засоби інформаційної пропаганди, глобальні інтернет та комп'ютерні мережі і програмні засоби швидкого поширення в даних мережах інформаційних і пропагандистських матеріалів, засоби та технології, що не санкціоновано модифікують інформаційне середовище, тощо [1].

Іншим видом інформаційного впливу є інформаційно-правовий вплив. Що за своєю суттю є похідною від інформаційно-психологічного впливу або будь-якого іншого інформаційного впливу. А саме, покликаний забезпечити правовий захист людини від різного роду інформаційних загроз, що можуть нанести моральну, психологічну або фінансову втрату.

Так, наприклад, усі види маніпуляцій (*перекручування*, що полягає у викривленні інформації, яка варіює від відвертої брехні до часткових інформативних деформацій, *приховування інформації*, що проявляється як замовчування окремих інформаційних деталей та *вигідний певній особі спосіб подання інформації*) містять в собі порушення прав людини і наносять певні збитки різного характеру, що карається за законом відповідно до виду порушення [4, с. 19].

Щодо правової складової у вивченні питання про інформаційно-правовий вплив, то, на думку А. Марущака, поглиблення досліджень з проблем інформаційної безпеки, зокрема і інформаційної безпеки людини, потрібно віднести до пріоритетів розвитку інформаційного права України. Загрози національній безпеці України, що виникають у сфері національних інформаційних ресурсів, зумовлюють актуальність наукових пошуків з проблем правомірного використання різноманітних маніпуляцій та впливів у сучасному інформаційному суспільстві, юридичних механізмів протидії інформаційно-правовим загрозам [3, с. 22].

Інформаційно-правові загрози нерідко класифікують за різним впливом і інструментами втілення. Наприклад, Б. Кузьменко та О. Чайковська

пропонують класифікацію загроз яка ґрунтується на визначення властивостей інформації:

– загрози порушення конфіденційності особистої інформації, в результаті реалізації яких інформація стає доступною суб'єкту, що не володіє повноваженнями для ознайомлення з нею;

– загрози порушення цілісності особистої інформації, до яких відноситься будь – яке зловмисне спотворення цієї інформації, оброблюваної з використанням певних автоматизованих систем [2, с. 6–7]. Це свідчить про обумовлену з наукової точки зору, потребу у поглибленому вивченні специфічних правових небезпек у інформаційному просторі людини.

Насамкінець, однією з характерних тенденцій, яка склалася в сучасних умовах не тільки в Україні, а й у світі, є випереджальний розвиток форм, способів, технологій і методик впливу на свідомість (підсвідомість), і психічний стан людини порівняно з організацією протидії негативним, деструктивним психологічним впливам, інформаційно-психологічним та правовим захистом особистості й суспільства загалом.

Список використаних джерел:

1. Інформаційна безпека (соціально-правові аспекти): Підручник / Остроухов В. В., Петрик Б. М., Присяжнюк М. М. та ін.; за заг- ред. Є. Д. Скулиша. – К.: КНТ, 2010. – 776 с.
2. Кузьменко Б. В. Захист інформації: навч. посіб. Ч. 2 / Б. В. Кузьменко, О. А. Чайковська. – К.: Видавничий відділ КНУКіМ, 2009. – 69 с., с. 6–7.
3. Марущак А. І. Пріоритети розвитку інформаційного права України / А. І. Марущак // Інформація і право. – 2011. – № 1. – С. 20–24.
4. Сугестивні технології маніпулятивного впливу: навч. посіб. / [В. М. Петрик, М. М. Присяжнюк, Л. Ф. Компанцева, Є. Д. Скулиш, О. Д. Бойко, В. В. Остроухов]; за заг. ред. Є. Д. Скулиша. – К.: Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2010. – 248 с.

Старущенко М.В.

студент,

Національна академія Служби безпеки України

ТЕХНОЛОГІЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ

Аналізуючи перспективи і революціонізуючу роль Інтернет у сталому розвитку більшості галузей економіки, необхідно звернути увагу на новітні поняття та категорії, що поширюються з запровадженням інформаційних технологій. Серед технічних новацій потрібно виділити електронізацію товарно-грошового обміну, ділової практики, побутового зв'язку, запровадження нових засобів обміну, у тому числі «електронних грошей». Електронні гроші все більше охоплюють сфери обміну, торгівлі, послуг, стають основним платіжним засобом, важливим інструментом функціонування інфраструктури електронного бізнесу [1].

Платіжні системи досліджували вітчизняні та зарубіжними вчені, а саме: Д. Дорн, А.О. Єпіфанов, Т. Ламмер, Д.О. Махоні, В.І. Міщенко, М. Пірс, О. Прем'єрова, Х. Теварі, І.О. Трубін, Ч. Фрідман, М. Хіроя, Г.В. Юрчук,